

درسی

مِنْ صَوْرِهَا شَيْ خَيْرَ لِي

درسی از آن جناب درباره‌ی اینکه زمین از مردی عالم به همه‌ی
دین که خداوند او را در آن خلیفه، امام و راهنمایی به امر خود
قرار داده باشد، خالی نمی‌ماند.

باب (۱)

آیاتی از قرآن که بر این دلالت دارند.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالى

آیهی ۱

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾^۱

ترجمه:

خداوند بلندمرتبه فرموده است:

«ای کسانی که ایمان آوردید! از خداوند اطاعت کنید و از پیامبر اطاعت کنید و از صاحبان امر از شما».

[ملاحظات]

۱. أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الشَّيرَازِيُّ، قَالَ: سَأَلْتُ الْمَنْصُورَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾، فَقَالَ: لَا يَزَالُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا رَجُلٌ طَاعَتُهُ مُفْتَرَضَةٌ عَلَيْهِمْ كطاعةِ الله والرَّسُولِ، مَنْ أَطَاعَهُ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَالرَّسُولَ، وَمَنْ عَصَاهُ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ وَالرَّسُولَ، وَهُوَ مَنْ وَلَّاهُ اللَّهُ وَالرَّسُولَ، وَلَيْسَ مَنْ وَلَّاهُ النَّاسُ بِأَهْوَائِهِمْ، قُلْتُ: إِنَّهُمْ يَقُولُونَ أَنَّ كُلَّ مَنْ وَلَّى أَمْرَهُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَهُوَ مِنْ أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ، قَالَ: صَدَقُوا! قُلْتُ: كَيْفَ صَدَقُوا وَقَدْ قُلْتُ مَا قُلْتُ؟ قَالَ: كُلُّ مَنْ وَلَّى أَمْرَهُمْ دُونَ الَّذِي وَلَّاهُ اللَّهُ وَالرَّسُولَ فَلَيْسَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، بَلْ هُوَ مِنَ الْفَاسِقِينَ، وَقَدْ أَمَرَ اللَّهُ بِطَاعَةِ أُولِي الْأَمْرِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، وَلَمْ يَأْمُرْ بِطَاعَةِ أُولِي الْأَمْرِ مِنَ الْفَاسِقِينَ! ﴿أَقَمْنِ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ﴾^۲! ثُمَّ قَالَ: أَزِيدُكَ؟ قُلْتُ: نَعَمْ، قَالَ: إِنَّمَا أَوْلُوا الْأَمْرَ مَالِكُوهُ، وَهُمْ الَّذِينَ وَلَّاهُمُ اللَّهُ وَالرَّسُولَ، وَأَمَّا مَنْ يَقُومُ بِهِ مِنْ دُونِهِمْ فَهُوَ غَاصِبُهُ، وَلَيْسَ الْغَاصِبُ مِنَ الْمَالِكِينَ، ﴿لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾^۳! قُلْتُ: جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا، فَقَدْ زَوَّدْتَنِي بِحِكْمَتَيْنِ بِالْعَتَيْنِ لَمْ أَسْمَعْ بِهِمَا قَطُّ أَبَدًا! قَالَ: ﴿ذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ﴾^۴! ثُمَّ دَخَلْتُ عَلَيْهِ بَعْدَ شَهْرٍ، فَقُلْتُ: إِنِّي حَدَّثْتُ بِحِكْمَتَيْكَ رَجُلًا فِي إِيرَانَ، فَقَالَ: لَعَنَهُ اللَّهُ! مَا أَعْلَمَهُ بِكِتَابِ اللَّهِ! قَالَ: يَا مُحَمَّدُ! أَلَمْ تَعْلَمْ أَنِّي عِنْدَ أَهْلِ إِيرَانَ كَمَا كَانَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عِنْدَ أَهْلِ الشَّامِ! حَدَّعَهُمْ بَنُو أُمَيَّةَ بِالْبُهْتَانِ حَتَّى لَعَنُوهُ بِغَيْرِ دَنْبٍ خَوْسِتَيْنِ سَنَةً!

۱. النساء / ۵۹

۲. السجدة / ۱۸

۳. التوبة / ۸۱

۴. القصص / ۳۲

ترجمه:

محمد بن ابراهیم شیرازی ما را خبر داد، گفت: از منصور درباره‌ی سخن خداوند بلندمرتبه پرسیدم که می‌فرماید: «ای کسانی که ایمان آوردید! از خداوند اطاعت کنید و از پیامبر اطاعت کنید و از صاحبان امر از شما»، پس فرمود: همواره در میان کسانی که ایمان آوردند کسی هست که اطاعتش بر آنان مانند اطاعت خداوند و پیامبر واجب است، هر کس او را اطاعت کند، خداوند و پیامبر را اطاعت کرده و هر کس او را نافرمانی کند، خداوند و پیامبر را نافرمانی کرده و او کسی است که خداوند و پیامبر گماشته‌اند و کسی که مردم با اهواء خود گماشته‌اند نیست، گفتم: آنان می‌گویند هر کسی از مؤمنان که امر آنان را به دست می‌گیرد از صاحبان امر از آنان است، فرمود: راست می‌گویند! گفتم: چگونه راست می‌گویند، در حالی که فرمودی چیزی را که فرمودی؟! پاسخ داد: هر کسی که امر آنان را به دست می‌گیرد جز کسی که خداوند و پیامبر گماشته‌اند، از مؤمنان نیست، بلکه از فاسقان است و خداوند به اطاعت صاحبان امر از مؤمنان امر کرده و به اطاعت صاحبان امر از فاسقان امر نکرده است! «آیا پس کسی که مؤمن است مانند کسی است که فاسق است؟! مانند هم نیستند!» سپس فرمود: آیا برایت بیفزایم؟ گفتم: آری، فرمود: صاحبان امر، مالکان آن هستند و آنان کسانی هستند که خداوند و پیامبر گماشته‌اند و هر کس جز آنان که آن را به دست می‌گیرد، غاصب آن است و غاصب از مالکان محسوب نمی‌شود، «اگر فهم می‌کردند!» گفتم: خداوند به تو پاداش نیکو دهد؛ زیرا به من دو حکمت رسا بخشیدی که هیچ گاه تاکنون نشنیده بودم! فرمود: «آن‌ها دو برهان از پروردگارت هستند!» سپس چند ماه دیگر بر او وارد شدم، پس گفتم: من دو حکمت تو را به مردی در ایران گفتم، پس گفت: خداوند او را لعنت کند! چقدر به کتاب خداوند عالم است! فرمود: ای محمد! آیا نمی‌دانی که من نزد اهل ایران، مانند علی بن ابی طالب نزد اهل شام هستم؟! بنی امیه آنان را با بهتان فریفتند، تا جایی که نزدیک به شصت سال او را بدون گناهی لعنت کردند!

۴. أَخْبَرَنَا أَبُو إِبْرَاهِيمَ السَّمَرَقَنْدِيُّ، قَالَ: قُلْتُ لِمَنْصُورٍ: إِنَّكَ تَنْهَى عَنِ الْحَدِيثِ وَقَدْ قَالَ اللَّهُ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾، قَالَ: أَيْتِمَّ الْآيَةُ! قُلْتُ: ﴿وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾، قَالَ: مَنْ يُطِيعُ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَقَدْ أَطَاعَ الرَّسُولَ، وَمَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، فَمَا لَهُؤُلَاءِ الْقَوْمُ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا؟! قُلْتُ: وَمَنْ أُولُوا الْأَمْرِ مِنَّا؟ قَالَ: رِجَالٌ وَلَا هُمْ اللَّهُ أَمْرَ هَذِهِ الْأُمَّةِ بَعْدَ الرَّسُولِ، يُطِيعُونَ اللَّهَ وَالرَّسُولَ! قُلْتُ: مَنْ هُمْ؟ قَالَ: لَا تَسْأَلُونِي عَمَّنْ مَضَى مِنْهُمْ، وَلَكِنْ سَأَلُونِي عَمَّنْ بَقِيَ، فَإِنَّ بَقِيَّةَ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ! قُلْتُ: وَمَنْ بَقِيَّةُ اللَّهِ؟ قَالَ: الْمُهَدِّي، فَإِذَا لَقِيتُمُوهُ فَقُولُوا: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ!

ترجمه:

ابو ابراهیم سمرقندی ما را خبر داد، گفت: به منصور گفتم: تو از حدیث باز می‌داری، در حالی که خداوند فرموده است: «ای کسانی که ایمان آوردید! خداوند و پیامبر را اطاعت کنید»، آن جناب فرمود: آیه را کامل کن! گفتم: «و صاحبان امر از شما را»، فرمود: هر کس صاحبان امر از شما را اطاعت کند، پیامبر را اطاعت کرده و هر کس پیامبر را اطاعت کند، خداوند را اطاعت کرده است؛ پس این قوم را چه می‌شود که نزدیک نیست سخنی را دریابند؟! گفتم: صاحبان امر از ما کیانند؟ فرمود: مردانی هستند که خداوند امر این امت را پس از پیامبر به آنان سپرده است، از خداوند و پیامبر اطاعت می‌کنند! گفتم: آنان چه کسانی هستند؟ فرمود: از من درباره‌ی کسانی از آنان که درگذشتند نپرسید، ولی درباره‌ی کسی نپرسید که باقی مانده است؛ چراکه باقی مانده‌ی خداوند برای شما بهتر است اگر ایمان داشته باشید! گفتم: باقی مانده‌ی خداوند کیست؟ فرمود: مهدی، پس چون او را ملاقات کردید بگویید: سلام بر تو ای باقی مانده‌ی خداوند!

